

Total No. of Questions - 16

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II
SANSKRIT, Paper - II
(Second Language)

Time : 3 Hours**Max. Marks : 100****Notes :**

1. *All questions should be attempted.*
2. *Question Nos. 1, 2 and 3 should be answered in the medium of instructions of the candidate.*
3. *The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.*
4. *The bits of a question should be attempted together.*

सूचना:

- 1) सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
- 2) प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरी लिप्या) समाधेयाः ।
- 3) अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत ।

1 × 6 = 6

- 1) अयं निजः परो वेति गणना लघु चेतसाम् ।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
- 2) तुल्ये रूपे पिकः काकः ध्वनिना ज्ञायते मधौ ।
विवृते हि मुखे वैद्यः सुजनो दुर्जनात्पृथक् ॥

II. एकं निबन्ध प्रश्नं समाधत्त ।

1 × 6 = 6

- 1) विक्रमाङ्कदेवस्य उदारशीलं वर्णयत ।
- 2) नृसिंहस्य आविर्भावं वर्णयत ।

III. एकं निबन्ध प्रश्नं समाधत्त ।

1 × 6 = 6

- 1) सोमदत्तस्य पराक्रमं वर्णयत ।
- 2) वृक्षरक्षणार्थं पितामहा उक्तान् उपायान् लिखत ।

IV. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानानि लिखत ।

2 × 4 = 8

- 1) मनस्विनः किमर्थं वनमभिगम्य वसन्ति ?
- 2) चाणक्येन किमर्थं यथाशक्तिः प्रयत्नः क्रियते ?
- 3) कश्यपेन किमिति निश्चितम् ?
- 4) अमात्य राक्षसः किं कृत्वा नगरादपक्रान्तः ?

V. द्वयोः ससन्दर्भा व्याख्यां लिखत ।

2 × 3 = 6

- 1) मूर्धाभिषिक्तं कुमुदो बभाषे ।
- 2) आस्तामयं मे युवराजभावः ।
- 3) निजधरां मुदितां कुरू सप्रजाम् ।
- 4) स्तम्भेऽस्ति श्रीपतिर्विष्णुः ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भा व्याख्यां लिखत ।

2 × 3 = 6

- 1) महानेवासौ देवं द्रष्टुमिच्छति ।
- 2) क्षणे क्षणे किल परिक्षीयते बालस्य दशा ।
- 3) अहं वीरपितुः कन्या अस्मि ।
- 4) असौ दस्युः ।

VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त ।

2 × 3 =

- 1) नरेन्द्रः किमर्थं चमत्कारम् अगात् ?
- 2) कस्य जीवितं निष्फलम् ?
- 3) कस्मै दानं मोघं स्यात् ?
- 4) राक्षसः हिरण्यकशिपूः किमकरोत् ?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त ।

- 1) हर्षवर्धनः भण्डिं किमुवाच ?
- 2) युद्धे कः केन व्यापादितः ?
- 3) वृक्षाः अस्मभ्यं किं किं प्रयच्छन्ति ?
- 4) रत्नसिंहः कथं कर्माणि कुर्वन् आसीत् ?

5 × 1 = 5

IX. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त ।

- 1) कुशः किम् अस्त्रं समाददे ?
- 2) विक्रमाङ्कस्य औदार्यं कः अश्चयत् ?
- 3) कति दोषाः पुरुषेण हातव्याः ?
- 4) नीचः पुरः किं वक्ति ?

5 × 1 = 5

X. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त ।

- 1) लाटेश्वरः कः ?
- 2) दिवाकरमित्रः कः ?
- 3) स्तब्धकर्णः कः ?
- 4) वैङ्कटरावस्य पितुः नाम किम् ?
- 5) चिन्तादेवी केन पालिता आसीत् ?

XI. अधोनिर्दिष्टयोः एकं पत्रं लिखत ।

1 × 5 = 5

- 1) पुस्तक क्रयणार्थं प्रबन्धकं प्रति पत्रम् ।
- 2) मातरं प्रति मित्रस्य गृहागमन निवेदनम् ।

XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत् ।

4 × 2 =

1) शरच्चन्द्रः	2) तट्टीका
3) नमस्ते	4) जगन्नाथः
5) अजन्तः	6) पाचकः पचति
7) चेक्रिण्ढौकसे	8) सद्धर्मः

XIII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त ।

4 × 2 = 8

1) हरिस+शेते	2) रामस्+षष्ठः
3) वाक्+ईशः	4) षट्+मासाः
5) शिवः+अहम्	6) बालः+करोति
7) रामस्+चिनोति	8) चित्+मयम्

XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त-लिङ्ग-वचनमात्र निर्देशसहितं रूपाणि लिखत ।

2 × 4 = 8

- 1) मरूत्
- 2) त्वक्
- 3) नामन्

XV. त्रयाणां समासनामनिर्देशसहितं विग्रहवाक्यानि लिखत ।

3 × 2 = 6

- 1) यशाशक्ति
- 2) भूतबलिः
- 3) धनव्यामः
- 4) त्रिलोकी
- 5) पार्वतीपरमेश्वरौ
- 6) विशालाक्षी

XVI. अधोरेखाङ्कितपदानि शुद्धीकृत्य वाक्यानि लिखत ।

5 × 1 = 5

- 1) नदी परोपकाराय वहन्ति ।
- 2) बालकाः फलानि खादति ।
- 3) मधूनि रोगनाशकं भवति ।
- 4) यूयं विदूषकं परिहससि ।
- 5) मनांसि चञ्चलं भवति ।